

Brussel, 14 oktober 2025
(OR. en)

14005/25
ADD 1

Interinstitutioneel dossier:
2025/0321 (NLE)

ENER 527
ENV 1016
RELEX 1294
COWEB 118
COEST 749

VOORSTEL

van:	de secretaris-generaal van de Europese Commissie, ondertekend door mevrouw Martine DEPREZ, directeur
ingekomen:	14 oktober 2025
aan:	mevrouw Thérèse BLANCHET, secretaris-generaal van de Raad van de Europese Unie
nr. Comdoc.:	COM(2025) 636 annex
Betreft:	BIJLAGE bij het Voorstel voor een besluit van de Raad betreffende het standpunt dat namens de Europese Unie moet worden ingenomen in de ministerraad van de Energiegemeenschap met betrekking tot wijzigingen van het Verdrag tot oprichting van de Energiegemeenschap om het toepassingsgebied van het verdrag bij te werken en uit te breiden tot de ontwikkeling van de milieuwetgeving van de Unie

De delegaties vinden hierbij document COM(2025) 636 annex.

Bijlage: COM(2025) 636 annex

EUROPESE
COMMISSIE

Brussel, 14.10.2025
COM(2025) 636 final

ANNEX 1

BIJLAGE

bij het

Voorstel voor een besluit van de Raad

betreffende het standpunt dat namens de Europese Unie moet worden ingenomen in de ministerraad van de Energiegemeenschap met betrekking tot wijzigingen van het Verdrag tot oprichting van de Energiegemeenschap om het toepassingsgebied van het verdrag bij te werken en uit te breiden tot de ontwikkeling van de milieuwetgeving van de Unie

BIJLAGE I

BESLUIT nr. 20xx/XX/MC-EnC

VAN DE MINISTERRAAD VAN DE ENERGIEGEMEENSCHAP

van xx xx 202x

tot wijziging van het Verdrag tot oprichting van de Energiegemeenschap en tot uitvoering van een aantal bepalingen van Richtlijn 2009/147/EG van het Europees Parlement en de Raad van 30 november 2009 inzake het behoud van de vogelstand

DE MINISTERRAAD VAN DE ENERGIEGEMEENSCHAP

Gezien het Verdrag tot oprichting van de Energiegemeenschap, en met name artikel 25, artikel 79 en artikel 100, punt i),

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) In artikel 2 van het Verdrag tot oprichting van de Energiegemeenschap (“het verdrag”) wordt de verbetering van de milieusituatie met betrekking tot netenergie en de daarmee verband houdende energie-efficiëntie in de landen die verdragsluitende partij zijn als een van de belangrijkste doelstellingen ervan genoemd.
- (2) Op grond van artikel 12 van het verdrag is elke verdragsluitende partij verplicht het acquis communautaire op milieugebied uit te voeren volgens het daartoe in bijlage II bij het verdrag opgenomen tijdschema.
- (3) Artikel 16 van het verdrag bevat een lijst van het acquis communautaire op milieugebied voor de toepassing van het verdrag.
- (4) Artikel 25 van het verdrag bepaalt dat de Energiegemeenschap maatregelen kan treffen om wijzigingen van het in titel II beschreven acquis communautaire uit te voeren, in overeenstemming met de ontwikkeling van het recht van de Unie.
- (5) Artikel 79 van het verdrag bepaalt dat maatregelen uit hoofde van titel II door de ministerraad, de permanente groep op hoog niveau of de commissie voor regelgeving op een voorstel van de Europese Commissie worden getroffen. Overeenkomstig de artikelen 81 en 82 van het verdrag worden die maatregelen getroffen bij meerderheid van de uitgebrachte stemmen en waarbij elke verdragsluitende partij één stem heeft.
- (6) Artikel 100, punt i), van het verdrag bepaalt dat de ministerraad met eenparigheid van stemmen kan besluiten tot wijziging van de bepalingen van de titels I tot en met VII van het verdrag.
- (7) Artikel 4, lid 2, van Richtlijn 2009/147/EG inzake het behoud van de vogelstand is reeds opgenomen in artikel 16, punt iv), van het verdrag.
- (8) Er moet worden gezorgd voor een rechtvaardige energietransitie die nevenvoordelen voor de biodiversiteit garandeert, en een verslechtering van de staat van instandhouding van typen natuurlijke habitats en de habitats van soorten in gebieden van internationale betekenis of in nationale beschermde gebieden met typen natuurlijke habitats en soorten van communautair belang te voorkomen.

- (9) In het kader van het verdrag moeten plannen en projecten op het gebied van netenergie worden uitgewerkt om eventuele negatieve gevolgen voor de biodiversiteit te beperken of, waar nodig, zoveel mogelijk te beperken.
- (10) Artikel 2 van Richtlijn 2009/147/EG bepaalt dat er maatregelen moeten worden genomen om de populatie van alle natuurlijk in het wild levende vogelsoorten op het Europese grondgebied van de lidstaten van de Unie in stand te houden.
- (11) Artikel 4, lid 4, tweede zin, van Richtlijn 2009/147/EG bepaalt dat ernaar moet worden gestreefd vervuiling en verslechtering van de leefgebieden (habitats) buiten de beschermingszones te voorkomen. Vogelsoorten zijn wijdverspreid en mobiel en daarom moet ervoor worden gezorgd dat er inspanningen worden geleverd om de gevolgen van netenergie buiten beschermde gebieden te beperken.
- (12) In de artikelen 5 en 9 van Richtlijn 2009/147/EG is een kader vastgesteld voor de bescherming van alle natuurlijk in het wild levende vogelsoorten op het Europese grondgebied van de lidstaten van de Unie. De verbodsbepalingen van artikel 5 van die richtlijn moeten worden toegepast op activiteiten op het gebied van netenergie vanwege de gevolgen die zij kunnen hebben voor natuurlijk in het wild levende vogelsoorten. Het kan onder bepaalde omstandigheden nodig zijn van deze verbodsbepalingen af te wijken, mits aan de nodige criteria is voldaan.
- (13) Overeenkomstig Richtlijn 2009/147/EG beschermde gebieden zijn onderworpen aan de voorschriften van artikel 6, leden 2, 3 en 4, van Richtlijn 92/43/EEG inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna krachtens artikel 7 van die richtlijn. In artikel 6, leden 2, 3 en 4, is een kader vastgesteld voor gebiedsgebonden instandhouding en bescherming door middel van preventieve en procedurele vereisten om ertoe bij te dragen de natuurlijke habitats en de wilde dieren- en plantensoorten van communautair belang in een gunstige staat van instandhouding te behouden of te herstellen.
- (14) Plannen en projecten in de zin van artikel 6 van Richtlijn 92/43/EEG kunnen ook betrekking hebben op netenergie en kunnen aanzienlijke gevolgen hebben voor de natuurlijke kenmerken van gebieden van internationale betekenis en nationale beschermde gebieden met typen natuurlijke habitats en soorten van communautair belang. Er moeten compenserende maatregelen worden getroffen wanneer die plannen of projecten op het gebied van netenergie niettemin moeten worden uitgevoerd om dwingende redenen van groot openbaar belang.
- (15) Richtlijn 2009/147/EG en Richtlijn 92/43/EEG vormen samen de belangrijkste rechtsinstrumenten van de Unie voor de uitvoering van de internationale verplichtingen van de Unie die voortvloeien uit het Verdrag van Bern inzake het behoud van wilde dieren en planten en hun natuurlijk leefmilieu in Europa ("het Verdrag van Bern"). In elk van de landen die verdragsluitende partij zijn bij het Verdrag van Bern en in de waarnemende landen van dat verdrag moeten in het kader van het Emerald-netwerk gebieden van bijzonder belang vanuit het oogpunt van instandhouding worden opgezet als instrument om de algemene doelstellingen van het verdrag te verwezenlijken. Alle verdragsluitende partijen bij het verdrag zijn ook partij bij het Verdrag van Bern, met uitzondering van Kosovo¹. In elk verdragsluitend land dat partij is bij het Verdrag van Bern worden in het kader van het Emerald-netwerk

¹ Deze benaming laat de standpunten over de status van Kosovo onverlet en is in overeenstemming met Resolutie 1244 van de VN-Veiligheidsraad en het advies van het Internationaal Gerechtshof over de onafhankelijkheidsverklaring van Kosovo.

gebieden en kandidaat-gebieden van bijzonder belang vanuit het oogpunt van instandhouding aangewezen. Het Emerald-netwerk wordt verder uitgebouwd, aangezien er nog hiaten zijn voordat het als volledig en toereikend kan worden beschouwd om de verwezenlijking van de doelstellingen van het verdrag te ondersteunen.

- (16) Door nationaal recht beschermde gebieden zijn gericht op de instandhouding op lange termijn van typen habitats en soorten met bijbehorende ecosysteemdiensten en culturele waarden. Deze gebieden zijn aanwezig in alle verdragsluitende landen die partij zijn bij het verdrag.
- (17) Ramsar-gebieden zijn wetlands (waterrijke gebieden) van internationale betekenis die zijn aangewezen in het kader van de Overeenkomst inzake watergebieden van internationale betekenis, in het bijzonder als verblijfplaats voor watervogels (“de Overeenkomst van Ramsar”), een intergouvernementele overeenkomst die tot doel heeft het verlies van wetlands wereldwijd een halt toe te roepen. Alle verdragsluitende partijen bij het verdrag zijn ook partij bij de Overeenkomst van Ramsar, en hebben specifieke Ramsar-gebieden, met uitzondering van Kosovo.
- (18) Het verdrag heeft betrekking op plannen en projecten die van belang zijn voor de uitvoering van Richtlijn 2009/147/EG, onder verwijzing naar de artikelen 6 en 7 van Richtlijn 92/43/EEG. De opnemings van Richtlijn 2009/147/EG in het acquis communautaire op milieugebied zal er dan ook voor zorgen dat bij het ontwerpen en uitvoeren van plannen en projecten in verband met netenergie rekening wordt gehouden met de instandhouding van vogelsoorten en hun habitats.
- (19) Artikel 2, artikel 4, lid 4, tweede zin, artikel 5 en artikel 9 alsmede bijlage I van Richtlijn 2009/147/EG zijn nog niet opgenomen in het acquis communautaire op milieugebied van de Energiegemeenschap.
- (20) Op grond van artikel 94 van het verdrag moeten de instellingen alle termen of andere begrippen in het verdrag, dat van het recht van de Unie is afgeleid, uitleggen in overeenstemming met de jurisprudentie van het Hof van Justitie van de Europese Unie.
- (21) Richtsnoeren² beschrijven hoe de Commissie de bepalingen van artikel 6 van Richtlijn 92/43/EEG, met inbegrip van de toepassing ervan op Richtlijn 2009/147/EG, interpreteert en kunnen leidraden bieden voor de toepassing ervan, in het licht van de jurisprudentie van het Hof van Justitie van de Europese Unie ter zake en rekening houdend met de ervaring die is opgedaan met de uitvoering in de lidstaten van de Unie.
- (22) Het in artikel 16 van het verdrag vermelde acquis communautaire op milieugebied en het in bijlage II bij het verdrag bedoelde tijdschema voor de uitvoering moeten in overeenstemming worden gebracht met het recht van de Unie inzake natuurbehoud voor zover het betrekking heeft op netenergie.
- (23) De taakgroep voor milieu heeft het voorstel tijdens haar bijeenkomsten op xxx en xxx grondig geanalyseerd en aanbevolen het aan te nemen met een aantal aanpassingen die

² Beheer van Natura 2000-gebieden — De bepalingen van artikel 6 van de habitatrichtlijn (Richtlijn 92/43/EEG (C/2018/7621)); en de mededeling van de Commissie over de Beoordeling van plannen en projecten met betrekking tot Natura 2000-gebieden — Methodologische richtsnoeren inzake de bepalingen van artikel 6, leden 3 en 4, van de habitatrichtlijn (92/43/EEG) (C/2021/6913).

in dit besluit zijn vervat. De aanpassingen werden goedgekeurd door de Europese Commissie.

- (24) De permanente groep op hoog niveau heeft dit besluit tijdens haar bijeenkomsten op xxx en xxx uitgewerkt en voorgesteld het aan te nemen,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

Het Verdrag tot oprichting van de Energiegemeenschap wordt als volgt gewijzigd:

- 1) in artikel 16 wordt punt iv) vervangen door:

“iv) artikel 2, artikel 4, leden 2 en 4, tweede zin, artikel 5 en artikel 9 van alsmede bijlage I bij Richtlijn 2009/147/EG van het Europees Parlement en de Raad van 30 november 2009 inzake het behoud van de vogelstand.”;

- 2) in bijlage II wordt punt 4 vervangen door:

“4. Elke verdragsluitende partij legt artikel 2, artikel 4, leden 2 en 4, tweede zin, artikel 5, artikel 9 en bijlage I bij Richtlijn 2009/147/EG van 30 november 2009 inzake het behoud van de vogelstand uiterlijk [vijf jaar na de datum van vaststelling van dit besluit] ten uitvoer, onverminderd de verbintenissen die voortvloeien uit het toetredingsproces van de Unie en andere internationale verplichtingen.”.

Artikel 2

1. Voor de toepassing van titel II van het Verdrag tot oprichting van de Energiegemeenschap wordt artikel 2 van Richtlijn 2009/147/EG als volgt gelezen:

“De verdragsluitende partijen nemen op het gebied van netenergie de nodige maatregelen om de populatie van alle natuurlijk in het wild levende vogelsoorten op het grondgebied van de verdragsluitende partijen waarop het Verdrag tot oprichting van de Energiegemeenschap van toepassing is, op een niveau te houden of te brengen dat met name beantwoordt aan de ecologische, wetenschappelijke en culturele eisen, wetenschappelijke en culturele eisen, waarbij zij tevens rekening houden met economische en recreatieve eisen.”.

2. Voor de toepassing van titel II van het Verdrag tot oprichting van de Energiegemeenschap wordt artikel 4, lid 4, tweede zin, van Richtlijn 2009/147/EG als volgt gelezen:

“Ook buiten beschermingszones zetten de verdragsluitende partijen zich in om vervuiling en verslechtering van de leefgebieden van vogelsoorten te voorkomen, voor zover dat betrekking heeft op netenergie.”.

3. Voor de toepassing van titel II van het Verdrag tot oprichting van de Energiegemeenschap wordt artikel 5 van Richtlijn 2009/147/EG als volgt gelezen:

“Onverminderd artikel 9 nemen de verdragsluitende partijen de nodige maatregelen voor de invoering van een algemene regeling voor de bescherming van alle natuurlijk in het wild levende vogelsoorten op het Europese grondgebied van de verdragsluitende partijen waarop het Verdrag tot oprichting van de Energiegemeenschap van toepassing is; deze maatregelen omvatten met name de volgende verbodsbepalingen:

- a) een verbod om, ongeacht de gebruikte methode, opzettelijk de bedoelde vogels te doden of te vangen;
- b) een verbod om opzettelijk hun nesten en eieren te vernielen of te beschadigen of hun nesten weg te nemen;
- c) een verbod om in de natuur eieren van deze vogels te rapen en deze — zelfs leeg — in bezit te hebben;
- d) een verbod om deze vogels, met name gedurende de broedperiode, opzettelijk te storen, voor zover een dergelijke storing, gelet op de doelstellingen van deze richtlijn, van wezenlijke invloed is;
- e) een verbod om vogels te houden van soorten die niet mogen worden bejaagd of gevangen.”.

4. Voor de toepassing van titel II van het Verdrag tot oprichting van de Energiegemeenschap wordt artikel 9 van Richtlijn 2009/147/EG als volgt gelezen:

“1. De verdragsluitende partijen mogen, indien er geen andere bevredigende oplossing bestaat, om onderstaande redenen afwijken van artikel 5:

a) — in het belang van de volksgezondheid en openbare veiligheid,

— in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer,

— ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij en wateren,

— ter bescherming van flora en fauna;

b) voor doeleinden in verband met onderzoek en onderwijs, het uitzetten en herinvoeren van soorten en voor de met deze doeleinden samenhangende teelt;

c) teneinde het vangen, het houden of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan.

2. In de in lid 1 bedoelde afwijkende bepalingen moet worden vermeld:

a) voor welke soorten mag worden afgeweken;

b) welke middelen, installaties of methoden voor het vangen of doden zijn toegestaan;

c) onder welke voorwaarden met betrekking tot het risico en onder welke omstandigheden van tijd en van plaats deze afwijkende maatregelen mogen worden genomen;

d) welke autoriteit bevoegd is te verklaren dat aan die voorwaarden is voldaan, en te beslissen welke middelen, installaties of methoden mogen worden aangewend, binnen welke grenzen en door welke personen;

e) welke controles zullen worden uitgevoerd.

3. De verdragsluitende partijen zenden het secretariaat van de Energiegemeenschap ("het secretariaat") jaarlijks een verslag toe over de toepassing van de leden 1 en 2. Het secretariaat zorgt ervoor dat de verslagen openbaar worden gemaakt.

4. In het licht van de inlichtingen waarover zij beschikt en met name van die welke haar krachtens lid 3 worden verstrekt, ziet het secretariaat er voortdurend op toe dat de gevolgen van de in lid 1 bedoelde afwijkende maatregelen niet onverenigbaar zijn met deze richtlijn. Het neemt in dat verband de nodige initiatieven.”.

Artikel 3

1. De verdragsluitende partijen doen de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking treden om uiterlijk [vijf jaar na de datum van vaststelling van dit besluit] aan artikel 2, artikel 4, lid 4, tweede zin, artikel 5 en artikel 9 van Richtlijn 2009/147/EG te voldoen, onverminderd de verbintenissen die voortvloeien uit het toetredingsproces van de Unie en andere internationale verplichtingen. Zij stellen het secretariaat van de Energiegemeenschap ("het secretariaat") daarvan onverwijld in kennis.

2. Wanneer de verdragsluitende partijen de in lid 1 bedoelde bepalingen aannemen, wordt in die bepalingen naar dit besluit en naar Richtlijn 2009/147/EG verwezen of wordt hiernaar verwezen bij de officiële bekendmaking ervan. De regels voor de verwijzingen worden vastgesteld door de verdragsluitende partijen.

3. De verdragsluitende partijen delen het secretariaat de tekst mee van de belangrijkste bepalingen van intern recht die zij vaststellen op het gebied dat valt onder dit besluit en Richtlijn 2009/47/EG.

Artikel 4

Dit besluit treedt in werking na goedkeuring door de ministerraad.

Artikel 5

Dit besluit is gericht tot de verdragsluitende partijen van het Verdrag tot oprichting van de Energiegemeenschap.

Gedaan te [xxx], op [DATUM].

Voor de ministerraad

(De voorzitter)